

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ES 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

== A SZÉKELYUDVARHELYI „SZÉKELY TÁRSASÁG” HIVATALOS KÖZLÖNYE ==

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és oszúrtűrkön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, fél évre 5 K, negyed évre 2 K 50 fillér. Községek, városok, gazdasági egyesületi tagok és községi előljárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefonszám 15.

Egy példány 10 fillér.

Telefonszám 15.

FELELŐS SZERKESZTŐ ES LAPTULAJDONOS:

B E T E G H P Á L

FŐMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a köziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Közlönyeket vissza nem adunk.

Apróhird. szavankint 4 fillér, vastagabb betűvel 3 fillérért más hirdetések olcsó árakban szerint. Nyílt-tér so a 1 K. A nyílt-tér és hirdetések díja előre fizetendő.

M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10,489. szám.

A husvéti cikk.

(I. I.) A kávéházak, vendéglők előtti aszfaltos térségre ilyenkor kiteszik a kerek vagy szögletes márványasztalokat. Szép asszonyok, bájos leányok a korzón a divat által legujabban megteremtett ékes és drága kalapok alól mosolyognak ki a járókelőkre. A modern városok életében a tavasz megérkezésének csillogóan biztosságu jelenségei ezek.

Hanem azért a régi jó öreg természet sem lankadt el évek ezerein áthúzódó munkáját újra kezdeni. Hegyek hátán, dombok oldalán, völgyek térségein lát-hatatlán lágy-, meleg ujjak simogatnak végig és az alvó csira életre pezsdül, a világminőség nedvkeringése friss lüktetéssel árad el a legutolsó kic-si fűszálban is.

Az élet láza, a létező száz uj meg uj alakba átformálásának a láza, nyugtalansága térsze-lődik ilyenkor a szívekbe is. Emberi eszmék feltámadásának, emberi akaratok megszületésének, új célok tudatosságba rögződésének is ilyenkor van az ideje... Népelegetlenségek, forradalmak szikrája ilyenkor borít lángba országokat. Háboruk zaja, robbanása ilyenkor harsogja tul a békés élni-akarásnak, törekvéseknek félénk szavát. Találón jellemző a népelekeknek erre vonatkozó felfogása:

— Mihelyt kitavasodik, háboru lesz — mondogatják tél idején, zavaros viszonyokról érkező hírek hallatára. És — igazuk is van, ha nem is mindig a tények valóságos bekövetkezésének jóslatszerű megállapítása, hanem a felfogásukban rejlő mélyseges ösztönből fakadó, természet-pszichologia miatt. Tavasszal lesznek a háboruk: néperdekek, uralkodók érdekei összeütközésének háborúi, vagy eszmék küzdelmének háborúi. De tavasszal történik meg az is, hogy népek borulnak egymás keblére vigasztaló megbé-kelésben. Erősen hisszük, hogy Deák Ferenc híres husvéti cikke hatásának, hatalmas jelentőségre emelkedésének egyik leg-erősebb tényezője az volt, hogy cikke — husvéti volt, de erős ellenérvkét kellene szembeállítani azzal a kételkedéssel, hogy vajjon akkor, ha pl. novemberben került volna napvilágra:

lett volna-e akkora hatása a lelkekre.

A legutóbbi időben tenyegető háboru sötét réme meghunyászkodva vonult vackába vissza. A velejáró óriási zavarok, gazdasági, társadalmi válságok, lelki meggyötörtetések, károk már nem lógnak Damoklesz-kardjaként népek fölött; magyar anyák, családok lelkének feltorlódtott hullámaait a megnyugvás simítja el — békés munkálkodás napjai következhetnek.

A mi szűkebbkörű székely társadalmunk, megyei életünk régóta huzódó egyenatlenségei, küzdelmei, nagy részben szintén a megnyugvás, az összesimulás békés állapotává változhatnak át. Ám ennek a békének nem szabad tétlenné lenni! Társadalmunk ezer égető érdeke kielégítésre, ugyanannyi sürgető hiányossága pótlásra vár. Ezek a tavaszi napokon nemcsak a csillogó ekéknek kell a kiengedett föld talajába beleszántani, hogy nyomukon magtermő vetések fakadjanak. Számos közintézményünk van, amely ujjáalkotást kíván, számos — nincs és ezeket meg kell alkotni, hogy ne maradjunk a legutolsó.

A most lángoló társadalmi felbuzdulás az inségesek, az elhagyottak sorsát karolta fel. Inségesünk, szegényünk nekünk is van elég — számukra létesített megfelelő intézményünk nincs. Ipari és gazdasági ügyeink intézése idegen érdekek hajlandóságától függ. Legdrágább kincsünk: egészségünk, városunk szerencsétlen fekvése, talajviszonyai miatt állandóan veszélyeztetve van — az ivóvizünk távolról való szállításának eshetőségei naponta annyi embernek okoznak kellemetlenséget; megfelelő sürgős gondoskodást nem látunk sehoh. Ujságból, szavakból számos óhajítás száll az illetékes tényezők felé, a bizalom is, ragaszkodás is tetterejükől, lelkesedésükől várja az intézkedést. Sokat vár tőlük!

Használják fel ök is ezt a feléjük irányult bizalmat és várakozást. Használják fel a szíveknek ezt a tavaszi fogékony-ságát, felbuzdulását. Elég sokáig aludtunk, kipihenhetjük fáradságainkat; vezessenek munkára. Tegyenek, alkossanak.

Most van az ideje!

POLITIKA.

Fővárosi tudósítónktól.

A t. Ház husvéti szünete a politikában szélesendét jelent, ezuttal várakozással teli csendet. Az egész vonalon ismét a találgatásoknak, kombinációknak hosszú sora indul meg, amelyek természetesen mindannyian a bankkérdéssel, a fúzió ügyével s általában a közeljövő esetleges alakulásaival van összeköttetésben. Az osztrák kormányral meginduló tárgyalások a kartellbank dol-gában, amelynek alapján a kabinet valamennyi tagja és így a többségi pártok tudvalevőleg állanak, minden körülmények között olyan jelentőséggel bírnak, amely alkalmassá teszi arra, hogy a közvélemény figyelme osztatlanul forduljon e tárgyalások felé. Hivatva lesznek ezek a tárgyalások irányát szabni meg a jövő Magyarország politikai alakulásának. Amennyiben eredményre vezetnek, úgy a helyzet érdekességei maguktól simulnak el, hogy a maguk nyugal-mával adjanak helyét egyrészt annak, hogy a koalíció feladatainak még meg nem oldott részeit befejezhesse, másrészt pedig, hogy az így megteremtett nyugalom alkalmas kerete legyen a további nemzetépítő munka végzéséhez szükséges új alakulás meg-alapozásának.

Ha azonban a tárgyalások nem vezetnének a kívánt eredményre, akkor a következőket kell leszegezni. Tudvalevő dolog, hogy a koalíció munkájára még az általános választói jog megteremtése vár. Tudvalevő dolog, hogy a függetlenségi párt a naptári terminus által aktualitásra szert tett bankkérdésben egyértelműleg az önálló bank mellett foglalt állást és ezt az álláspontot vallja magáénak a párt vezére Kossuth Ferenc is. Amennyiben az események ezt a nagyfontosságú kérdést továbbra is előtérben tartják, politikai lehetetlenség az, hogy ma Magyarországon olyan állásfoglalás juthasson felszínre és érvényesülésre, amely a vezérével egyetértő és felfogása mellett tömören álló függetlenségi párt álláspontját nem fedi, vagy azzal ellentétben áll. E kérdés tehát, bármiként végződjének a tárgyalások, — végeredményében, előbb vagy utóbb okvetlenül a Kossuth Ferenc által kifejtett álláspont értelmében kell hogy megoldást találjon.

A harmadik dolog a fúzió kérdés, amely természetszerűleg szintén szoros összeköttetésben áll a két előzővel. Amennyiben azok sima megoldást találnak, ez az utóbbi sem fog nehézségekbe ütközni, mert hiszen a nemzeti irányban való tovább kormányzás egy huzamosabb időre megszabott munkaprogrammal és e program köré szilárdan csoportosuló többséggel annyira kívánatos, hogy egy ilyen alakulás természetesen a vezérszerepét vívó függetlenségi politika eszméinek sérelme nélkül, minden józan politikus előtt óhajtható célként kell hogy lebegjen. Ha azonban azok a kérdések, amelyek nemely oldalról szeretnek ennek az egyesülésnek előfeltételei-ként szerepeltetni, tényleg zavarólag hatnának az új pártalakulásra, nos

akkor ismét ott vagyunk, a hol a bankkérdésben. Ha kartellbank nem lesz, a többség, sőt reméljük, hogy akkor már az egész ország az ön-álló bank felállítását követeli. Ha pedig a fúzió nem lesz, akkor a nemzet többsége, sőt biztosan tudjuk, hogy akkor már az egész nemzet, a függetlenségi eszmék szellemében való és azok alapján leendő kormány-zás mellett fog félre nem érthető szóval állást foglalni.

A bankválság.

Írta: Dr. Gonda Henrik,
a Magyar Tudósító szerkesztője.

Aki látó szemmel nézi az eseményeket, az előtt nem lehet titok, hogy a bankkérdésben kormányválság fog bekövetkezni. A válságot Ausztria idézi elő, még pedig azzal a jól megfontolt ravasz számítással, hogy végre letörje a koalíció és különösen a gyűlölt függetlenségi párt erejét. Sajnos, régi tapasztalat, hogy a mi jó szomszédunk minden olyan kívánsággal szemben, amely Magyar-ország érdekét előmozdítaná és annak előnyére szolgálhatna, mindig a leg-ridegebb visszautasítás álláspontjára helyezkedik. Minden valószínűség a mellett szól, hogy így fog cselekedni Ausztria most a kartellbank kérdésében is, noha abból Ausztriára nézve a legcsekélyebb kár sem származhatnék; még az sem, hogy bizonyos konjunkturák hatása alatt a két államban a bankjegyek értékében különbség álljon be, mivel ebben a kizártnak tekinthető esetben is annak következményeit egy clearing-haüsszerű intézménnyel teljesen el lehetne háritani. De az osztrák kormány követi hagyományos politikáját, amelytől azt reméli, hogy sikerül megbontani a magyar parlamenti pártok együttműködését és végleges lehetetlenné tenni a koalíciót.

Ilyen körülmények között minden magyar ember kötelessége arra törekedni, hogyha már bekövetkezik a krízis, az az országnak minél kisebb kárt okozzon. Ezért meg kell tenni minden lehetőt, hogy ne ismétlődjék meg a korona és a parlament között az az összeütközés, amelynek tanúi voltunk a közelmúltban és amelynek győztesei nem, csak legyőzöttei voltak. Böles mérséklettel haladva céljaink felé, kerülnünk kell a differenciákat, számolva mindig előre tetteink következményeivel s az életnek azzal a sajnos tapasztalásával, hogy bizony a legideálisabb igazság is a megfelelő erő nélkül sokszor csak guny tárgya. Nem szabad szem elől tévesztenünk azt sem, hogy a legnagyobb könnyelműség volna az országot kiszolgáltatni olyan elemeknek, amelyek a háttérben leskelődve, tisztán hatalomvágyból készek arra, hogy felforgassák alkotmányos rendünket és feláldozzák céljaiknak még a magyar nemzet supremáciáját is. Mindezt tisztán kell látnunk akkor, mikor döntő lépésre határozzuk el magunkat.

Amikor azonban bölcs előrelátással gondolunk arra, hogy az ország jövőjét kockára ne tegyük, ugyan-csak az ország jövője érdekében teljes mértékben élnünk kell alkot-

mányos jogainkkal és a legnagyobb erőfeszítéssel kell megvédenünk a magyar nemzet érdekeit. Szerencsétlen viszonyaink közepette állandó harcot kell folytatnunk az alkotmányban biztosított jogaink érvényesítéséért is: mily nagy kitartás és a jövőbe vetett mily nagy bizalom szükséges ahhoz, hogy a nemzetnek évtizedeken át nyugvó ily sarkalatos jogát elevenítjük fel. De ha a nemzeti ügynek harcos katonái lesznek, akkor nem lehet kételkedni abban, hogy akkor, amikor oly kívánsággal járulunk az uralkodó elé, amelyet szentesített törvény biztosít a nemzet számára, a király annak teljesítését meg nem tagadja. A függetlenségi párt alkotmányos uton a törvényben biztosított jogoknak a megvalósításáért küzd. Amíg e célok szolgálatában a nemzet bizalmával megajándékozta, addig a függetlenségi párt magát kormányképesnek tartja és noha a hatalomhoz nem ragaszkodik, alkotmányos fegyvereit csakis annak lábai elé rakja, aki a politikai élet küzdelmeiben a nemzet számára nagyobb eredményeket tud hozni.

Azt a paktumot, amelynek alapján a koalíció és a függetlenségi párt a kormányzást vállalta, mindeddig becsületesen meg is tartották. S a bankkrízis lezajlása után a kormány és a pártok első köteleességüknek tartják az általános szavazati jog alapján a választási törvény megalkotását még pedig akkor, ha a mostani koalíciós állapot fennmarad és akkor is, ha a bankkérdés megoldása lehetővé tenné, hogy azon program alapján, amelyet Kossuth Ferenc a függetlenségi párthoz intézett levelében kifejtett, a koalált pártok nagy 48-as párthan egyesüljenek. E program: „a gazdasági és politikai önállóság kivívása és a magyar államiság teljes felépítése. Ebben a programban benne van az önálló nemzeti bank, az önálló vámterület, a magyar nyelv érvényesülése a hadseregben, a magyar államiság követelményeinek érvényesülése a jelvényekben, a magyar államiság eszméjének megvédése és előbbrevitele minden téren, minden időben.” Ezt az új alakulást elő kell segítenie mindenkinek, mert bármerre nézünk, ellenségeket látunk, akikkel szemben egy darabokra hulló és egymással viszálykodó Magyarországnak nem birhat a szükséges ellenállási erővel.

Elhagyatott árvák vagyunk.

Nem kapunk harmadik vonatot. Elégedjünk meg a reggeli csatlakozással.

(Saj. tud.) Más városok, más vármegyék csak úgy duskálnak a modern közlekedés hatalmas eszközében, a vasutban, melynek nyomán pezsgő élet, vagyonosodás, előmenetel forrásai fakadnak. Mi annyira sem tudunk vergődni, hogy naponta három vonatérkezésünk és indulásunk legyen.

Mig Gödöllő felé — hol magyar földön a kétfejű sassal dekorált királyi nyaraló ékeskedik — naponta, mintegy százhusz vonat közlekedik, addig nekünk a Székelyföld szívében, a székelység ősi anyavárosában alig jut kettőcske.

Valóságos ég és föld különbség! Mintha ez a szívből, lélekben igaz magyar, ezer éven át hűséges nemzetvédő országrész — szegényfoltja, amolyan megtört népsége volna a magyar nemzetnek, úgy tűnik fel a székelység s különösen Udvarhely vármegye az ország más vidékeihez viszonyítva...

Fájdalmas érzéssel, a keserűség hangján mondjuk el ez igazságokat.

De ismételt, annyiszor hangoztatott feljajdulásunknak — sajnos — büszséges indokai vannak úgy a múltból, mint a jelenből...

Egészen bizonyosra vettük, hogy folyó évi május 1-étől kezdődőleg amugyis — régi bűnös könnyelműség folytán — zsákutcában hagyott vicinálisunkon a harmadik vonati párt beállítják. E hitünkben megerősített Ugron Gábor vasut-igazgatósági elnök 1909. február 17-én kelt és a „Székely-Udvarhely“ 15. számában közölt Ugron Ákos, vármegyénk főispánjához intézett nagyfontosságú levele, melyben arról adott értesítést, hogy az államvasutak igazgatóságával a harmadik vonati párt bevezetése iránt megállapodtak olyképpen, hogy az összes vonatszemélyzet Segesvárról Udvarhelyre helyeztessék át; Székelyudvarhely állomáson mozdonyoszin stb. lesz építendő.

Ezt teljesen befejezett dolognak kellett tekintsük, mint illetékes helyről jött és közhitelt érdemlő dolgot.

Most ezzel szemben azt látjuk, hogy vasuti állomásunk jelzett kibővítésével nem foglalkoznak. Ott semmi építkezési előkészület nincs; noha május elseje tizenkilenc nap múlva bekövetkezik. Ez pedig azt jelenti, hogy a harmadik vonati párt beállítására — elmarad és arra még jó ideig várhatunk. Hogy ez a várakozás meddig tart, azt csak a Máv. igazgatósága és üzletvezetősége tudná megmondani...

Hanem befejezésül és vigasztalásul annyit örömmel közölhetünk, hogy május 1-étől kezdve közlekedési állapotunkban némi javulás mégis lesz. Ugyanis a Székelyudvarhelyről reggel induló vonatunk csatlakozást nyer a Brassóból jövő gyorsvonathoz s így aznap este 9—10 óra körül Budapestre lehet jutni városunkból.

Hát hiszen vívmánynak ez is vívmány. Csak az a szomorú, hogy elmenni könnyű, de vissza, haza jutni — keserves...

Városi takarékpénztár Székelyudvarhelyt.

(Saj. tud.) A községi takarékpénztár létesítése nemcsak Székelyudvarhely városra, de minden nagyobb községre és körjegyzőségre nézve előnyös volna. A népet takarékoságra serkenti, az uzsorától védi, a község gyarapodását idézi elő s a lakosság hitelszükségletének olcsó részét is fedezi. A községi takarékpénztárak felállításának sem akadályai, sem nehézségei nem lennének, ha a városi és községi előjáróságok, valamint a képviselőtestületek ez ügyben kellő buzgóságot tanúsítanak. Folytatjuk tehát a minta-alapszabályok közlését az alábbiakban:

IX. Jelzáloghitel. 33. §. A takarékpénztár telekkönyvi bekebelezés mellett jelzáloghitelt engedélyez, amelynek lejáratát három évnél tovább nem terjedhet; még pedig a zálogul lekötött ingatlanok becsértékének felerésze erejéig.

A becslés az igazgatóság által eszközöltetik; épületek és az évi termések a kölcsön tartamára tűzés jégkár ellen biztosítandók.

A jelzálogilag biztosított kölcsönök tőkéje évi részletekben, a kamatok hat havi részletekben törlesztendők.

35. §. Jelzáloghitel engedélyeztetik továbbá az első szakasz szerinti jelzálogbiztosítékot nyújtó okiratokra, amelyek alapján a kötelezett adós

oly váltóhitelt vehet igénybe, amely saját aláírásán kívül még csak egy váltókötelezett aláírását szükségesli.

36. §. Amennyiben az előző szakaszokban érintett jelzálogul lekötendő ingatlan már terhelve volna, a fennálló teher a becsértékből kétszeresen levonandó s a hitelképesség a fennmaradó összeg szerint bírálandó meg.

A takarékpénztár közvetít hosszú lejáratú törlesztéses jelzálogköcsönöket is, provízió és írásdíjak mellett.

X. Értékpapírok vásárlása. 37. §. A takarékpénztár akkor, amidőn ezt a képviselőtestület szükségesnek ki mondja, az általa meghatározott összeg erejéig az Osztrák-magyar monarchia által kibocsátott oly kamatozó államkötvényeket és kamatozó sorsjegyeket, valamint állami kamatbiztosítással ellátott oly egyéb értékpapírokat vásárol tőke elhelyezés céljából, melyeket a m. kir. miniszterium rendeletileg bírói letétekül elfogadhatónak nyilvánít.

Ugyanezen feltételek mellett vásárolhatja az Osztrák-magyar monarchiában fennálló jóhitelű jelzálogintézetek zálogleveleit is.

Tőzsdészerű üzérkedések tiltvák és értékpapírok eladása csak akkor engedtetik meg, ha ezt a képviselőtestület elrendeli.

38. §. Az ezen üzletágból elérendő netáni nyereségek, az értékváltozásaiból származható veszteség fedezésére, külön tartalékalap képzésére fordítandók.

XI. Kamatláb megállapítások. 39. §. Az igazgatóság belátásához képest időnként valamennyi üzletág tekintetében megállapítja az alkalmazandó kamatlábakat és külön díjakat.

XII. Zár számadás és mérleg. 40. §. Minden év végén a takarékpénztár egész évi üzleteredményét magában foglaló zár számadás és az intézetnek az év végén jelentkező vagyonát teljesen kitüntető mérleg készítendő, az igazgatóság által megállapítandó és a felügyelő-bizottság által megvizsgálandó.

A községi képviselőtestület a számadást a községi törvénynek a községi számadásokra nézve előírt szabályai szerint tárgyalja és a felmentvényt a 10. §-ban körülírt módon megadja. Együttal a zár számadást és zármérleget a törvényhatóságnak bemutatja és utóbbit a megye hivatalos közlönye után a község tudomására hozza.

A mérlegben különösen kitüntető a visszleszámitolásban levő váltók főösszege, az egyes állampapírok neme, összege és árfolyama, úgy az egyes üzletnemekben elhelyezett tőkék.

A mérleg kiegészítő részét a nyereség- és veszteség-számla képezi.

41. §. Azon különbözet, mely a mérleg szerint a cselekvő és szenvedő vagyon és illetőleg a nyereség- és veszteség-számla végeredményei között cselekvőleg előáll, a brutto nyereséget — a szenvedőlegesen mutakozó összeg pedig a zárszámot képezi.

42. §. A tiszta nyereséget azon összeg képezi, mely a 9. §. e) pontjában felsorolt, közgyűlésileg megállapítandó összegek levonása után fennmaradt.

43. §. A veszteség a tartalékalapból pótoltatik. Ezek elégtelensége esetén a községet, mint erkölcsi testületet terheli.

44. §. A takarékpénztár általános tartalékalapja 20.000 korona legkisebb állományban fenntartandó. Ha veszteségek által ezen összegnél alább szállana, addig míg ez újból el nem éretik, az egész évi tiszta jövedelem a tartalékalaphoz csatolandó. Ezen összeg elérése után azonban a tiszta nyereségből legalább 10 százalék csatolandó a tartalékalaphoz, a nyereség többi része az igazgatóság és a felügyelő-bizottság javaslatához képest a képviselőtestület határozata alapján községi célokra fordítandó.

XIII. Az általános tartalékalap. 45. §. Az általános tartalékalap az előző §-ban leírt módon képezetetik. Rendeltetése a takarékpénztárt érhető veszteségeknek pótlása és a község, mint erkölcsi testület részére való vagyonszerzés.

Az általános tartalékalap külön könyveltetik, számszerint maximális összege meg nem határoztható, hanem a 44. §-hoz képest a takarékpénztár fennállásának ideje alatt folyton növeltetik.

XIV. A különös tartalékalap. 46. §. A X. fejezet alatti állampapírok árfolyamhullámzásából származható veszteségek pótlása céljából az ott meghatározott módon külön tartalékalap képezetetik, mely az üzletkének részét képezi ugyan, de végleg csakis az ezen üzletágból eredhető veszteségek fedezésére fordítható.

(Folyt. köv.)

HIREK.

Feltámasztás.

Irta: Dr Király Péter.

Szállj lelkem, szállj a tiszta légen által
Az üdvözültek fénykörébe fel!
Hol az Istennek örök dicsősége
Az angyalok szent hada énekel...
Onnan tekints alá a föld porára,
Hol annyit küzdél, annyit szenvedél,
— Bár csökeső, virágosó is hullt rád
Halhatatlan örök szerelmedér'...

Szállj lelkem, szállj a tiszta légen által
Füröszd le ott magadról a sarat,
— Füröszzenek le rólad minden szennyet
Szerelmed tűzi csillagsugarak. —
Hogy a mi eddig a földhöz bilincselte
Meg ne rabolja üdvösségedet
S a mi benned isteni alkatrész van,
Tegyük örökös rabbá az egek.

Szállj lelkem, szállj a tiszta légen által
S mikor az égnek kárpitjához érsz:
Szellemajkadon sirjon fel az ének,
Melytől elnémul minden szenvedés.
A búcsudalnak legtisztább varázsa
Zenditse meg isteni ajkaidat
S megérkezésed lázas örömetől
Az ég lakói mind tapsoljanak!

— Lapunk m. t. olvasói, munkatársai és jóakaratai bárányainak boldog húsvéti ünneplést kívánunk.

— Kitüntetés. A király Vig Albert kir. tanácsos, címzetes iparoktatási főigazgatónak, aki helybeli szakiskolánk látogatása végett több ízben időzött már városunkban, buzgó szolgálatai elismerésül a Ferenc József rend tiszti keresztjét adományozta.

— Ábránfalvi Ugron István I. osztályú követségi tanácsosi címmel és jelleggel felruházott II. osztályú követségi tanácsost a király I. osztályú követségi tanácsosnak nevezte ki.

— A gyermek-nap husvétja Székelyudvarhelyt. Egy gyönyörű szociális és emberbaráti intézmény: a Gyermekvédő Liga mozgósította a maga nemes céljai érdekében Székelyudvarhely város társadalmát holnapra, husvét másodnapjára és a következő napra a kereskedők táborát. Valóban alig lehetne szebb és magasabb célú elképzelni, mint amelyet a Liga kitűzött. Azoknak az ártatlanoknak a megmentése ez a cél akiket a rossz példa, a nevelés, a felügyelet hiánya döntenek a posványba, az erkölcsi pusztulásba. A helyi bizottság élén Ugron Ákos, vármegyénk főispánja és Dr Sebessy János alispán állanak, akik a vármegye főszolgabírái: Dr Demeter Lőrinc, Gálffy Kálmán és Szabady Tivadarhoz, valamint a községi és körjegyzőkhöz is lelkes hangú felhívást intéztek. A gyűjtéssel megbízottak, hisszük, mindent elkövetnek, hogy közhasznú működésüknek minél nagyobb eredménye legyen.

— **A vadontermő gyógynövények** szedésének és értékesítésének eljárási útjára papok és tanítók részére *Daranyi* Ignác földművelésügyi miniszter újabb tanfolyam tartását rendelte el. A tanfolyamot a kolozsvári állami gazdasági akadémián tartják meg ezuttal is. Részt vehetnek benne vidéki papok és tanítók, kiket a miniszter segítségben fog részesíteni. A tanfolyamot a kolozsvári állami gazdasági akadémián tartják meg ezuttal is. Részt vehetnek benne vidéki papok és tanítók, kiket a miniszter segítségben fog részesíteni. A tanfolyamot a kolozsvári állami gazdasági akadémián tartják meg ezuttal is. Részt vehetnek benne vidéki papok és tanítók, kiket a miniszter segítségben fog részesíteni.

— **Fősorozás Székelyudvarhelyt.** A székelyudvarhelyi főszolgabírói járásban a fősorozás következő napokon tartatik meg: április 27-én fejedelmi és szentegyházaskői jegyzői körök; 28-án Zetelaka nagyközség, a székelyszentkirályi, székelyszenttamási és farsádi jegyzői körök; 29-én Parajd és Korond nagyközségek, az alsósófalvi jegyzői kör; 30-án Oroszhegy és Varság nagyközség s a farsaslaki és székelypálfi jegyzői körök; május 1-én a bögyözi, vágási, árvaftalvi és bikafalvi jegyzői körök; 3-án Atyha nagyközség legénysége állítatik sorozó bizottság ele. A legénységek a jelzett napokon tisztán és józanon reggel 6 órára a vármegyeház udvarán meg kell jelenni.

— **Színház.** Április 7-ikén a Bálványok bolondja, Kuncz Jenő négyfelvonásos színműve került színre; végre egy olyan darab, mely ha nem is tökéletes, de az érdeklődést ébrentartó újabb alkotás. Tehetséges szerzőnek első, tehát még kiforratlan munkája. Hőse egy lángoló lelkű, híres író, aki már a külföldön is nagy sikereket kezd aratni. Sikerei elvakították a családját, köréből vakon rohan a dicsőség után; vágyát a megtévelyedésig szítja egy démoni szépségű nő, Tátrai grófné beteges szerelme. Az író lelke végre Ikarosz szárnyaként összetörik. Mikor megtudja, hogy a grófné csak izgalomhajhászból szerette, de rangja fényűzéseiről érette lemondani nem tudna, csalódásába beleőrül. E történet keretében hatóságos jelenetek, erős megfigyelések, kezdetelegességekkel váltakoznak. Az író szerepét Nagy Sándor játszotta, aki tehetséges színésznek látszik. Kondráth Ilona, Hidy Irén, Áldori és Németh méltó partnerei voltak. Csütörtökön ismét „Tatárjárás” volt; pénteken és szombaton nem volt előadás.

— **Hol legyen a székelyföldi kamara?** Ezzel a kérdéssel több vidéki lapunk foglalkozott már. Valamennyi igazat ad a „Székely-Udvarhely”-nek abban, hogy Maros-Vásárhely sem földrajzi fekvésénél, sem az ipari és kereskedelmi érdekeltégek elhelyezésénél fogva, nem igényelheti a székelyföldi kereskedelmi és iparkamara örökre való lekötését s így oda a kamara állandó székhelye nem véglegesíthető. Mint jellemző epizódot említhetjük meg a sepsiszentgyörgyi „Független Székelység” szerdai cikkét, mely egész komoly arcot öltve, arra a konkluzióra jut, hogy okvetlenül Sepsiszent-

györgy volna az a hely, hol a székelyföldi kamara elhelyezhető lenne. Az volt átká mindenkor a Székelyföldnek, hogy egyetértőleg, igazi testvéri szeretettel nem tudott akciót kezdeni, még kevésbé folytatni saját ügyeiben. Ennek tulajdonítható sok minden és így a szégyenletes vasuti közlekedés tarthatatlansága is. Ez az oka, hogy Marosvásárhelyről reggeltől délután 4 óráig kell utazzék a kereskedő és iparos Sepsiszentgyörgyig. Székelyudvarhelyről pedig alig két-három órai különbséggel Budapestre utazhatunk az alatt, míg a velünk határos Marosvásárhelyre eljuthatunk. Éppen ez a legvilágosabban indokolja, hogy Csik-, Háromszék- és Udvarhelyvármegyék közvetlen érdekeit oly nagy távolságból nem igazgathatják, hanem az adott viszonyok között a Székelyföld természetes, földrajzi fekvésénél is a legalkalmasabb helyét: Székelyudvarhely városát válassza a kereskedelmi kormány a székelyföldi kamara székhelyének. Midőn a „Székely-Udvarhely” akciót indított ebben az irányban, nem a magunk, hanem az egész Székelyföld érdeke állott előttünk. Ezt komolyan gondolkodó, magát a nagyérdemű ügyet tekintő lapjaink mindnyájan belátták. Reméljük tehát, hogy háromszékvármegyei székely testvéreink sem állanak félre és együttes erővel sikerülni fog majd tisztán a székelység, az egyetemes Székelyföld érdekeinek leginkább megfelelő módon kidomborítani e messze kiható kérdés helyes megoldását. Egymás támogatásával sokat elérhetünk. Széthúzással semmit sem.

— **Az iparfejlesztő-bizottság** múlt évi számadását és jelentését, melyet Tompa László th. vármegyei aljegyző, a bizottság elnöke állított össze, a kereskedelmi miniszter — egy legújabb érkező leírata szerint — jóváhagyólag vette tudomásul és a bizottság céljaira a jelen évre is 2000 korona segélyt utalt ki. Az évi államsegélynek ekkora összegben való újabb kiutalása annyival is inkább örömdolog, mivel a bizottság részére az eddig elmúlt években csak 800 korona segélyt juttattak. Rendes segélyképpen először csak a múlt évben nyertünk 2000 koronát és így ennek az összegnek ismételt megadásában, a segély fölemelésének állandóvá tételét látjuk. S ha ez így van, az kétségtelenül nagy részben Ugron Ákos főispán és Solymossy Endre képviselőnk érdeme, kik minden igaz székely ügy iránti lelkes szeretetükkel jártak el ebben az ügyben is s világosították föl az illetékes tényezőket szükségünk felől. Reméljük, hogy idővel sikerülni fog nekik még ez összegnek is újabb felemelését ki- eszközölni.

— **Figyelmeztetés a kerületi pénztár tagjaihoz.** A székelyudvarhelyi kerületi munkásbiztosító pénztár az O. M. B. P. 6321—909. sz. körrendelete alapján arra figyelmezteti tagjait, hogy a budapesti kórházak állandóan tul vannak zsúfolva s így a vidékről oda utazó betegek túlnyomó része — hely hiánya miatt — elutasítatnak. Ennélfogva ha oly eset körülményei állanak be, amelyek különösen kívánatosak tennék a fővárosban való kezelést, feltétlenül szükséges, hogy az elutazás előtt a kerületi pénztárt értesítsék. Ez utóbbi esetben maga a pénztár az országos központ útján intézkedik, hogy a

tagok a fővárosi kórházakban elhelyezést nyerhessenek. Szóval pénztári utalvány nélkül a tagok ne utazzanak Budapestre, mert az ide-oda ok nélküli járás kellemetlenségeinek teszik ki magukat.

— **Viszterés a székely viselethez.** A nagygalambfalviak dicséretes és követendő példát tanusítottak: a községi előjáróság, Beke Albert állami igazgató-tanító buzgókodására női tanfolyamot rendezett a székely szabászatból. Célja az volt, hogy az újabban annyira elterjedt nagyvárosi „módos”, cifra és izléstelen ruházatkodást legalább a falusi nép köréből kiszorítsa s helyette az egyszerűség mellett is vonzó székely viseletet ne csak ismét felvegye, de tudja a nép maga elő is állítani. A tanfolyamon Mihály Juliska székelykereszturi varrónő ügyes vezetése mellett 16 lány és 5 asszony vett részt. Még pedig olyan meglepő eredményt, hogy az alig néhány hét alatt készített cikkekből, a mint halljuk, e hó 18-án egy kis kiállítást fognak rendezni, természetesen táncmulatsággal kapcsolatosan. Különböző tanfolyam általában létrejöhetett, azt nagyrészt segítette elő az a 100 korona összeg, melyet céljaira segélyképpen a vármegyei iparfejlesztő-bizottság szavazott meg.

— **Tanítógyűlések.** A Tanítógyűlés Udvarhelyjárási Fiókköre tavaszi rendes ülését folyó hó 21-én tartja Székelyudvarhelyt, az áll. fiúiskola helyiségében. — A vármegyei általános tanítógyűlés homoródi járásköre Gyepes községben ez évi május 5-én a községi iskolában tartja meg gyűlését igen változatos tárgysorozattal.

— **A kereskedő-íjak tanfolyama.** A helybeli kereskedő-íjak számára rendezett egy hónapos könyvelői tanfolyamot minap ünnepélyesen fejezték be. Ugron Ákos főispán, iparfejlesztő-bizottsági elnök megbízásából Hargita Nándor szakiskolai igazgató tartott bezáró beszédet. Megköszönte Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszternek az anyagi támogatást és Martinovits Szilárd takarékpénztári főpénztárnosnak, a tanfolyam érdemes vezetőjének ügybuzgóságát, aki gyakorlati tudásával, helyi ismereteiből kifolyólag oly érdemes oktatást nyújtott, amilyent kereskedőink eddig nagyon nélkülöztek. A bizonyítványok kiosztása után Persián János kereskedőgyűleti elnök is elismerését nyilvánította úgy a kereskedelmi kormányának, mint a tanfolyam vezetőjének.

— **A temetőföld használati joga.** Felmerült eset alkalmából elvi jelentőségű határozatban mondotta ki a Kuria, hogy a köztemető — rendeltetésénél fogva — forgalmon kívüli dolog, mint ilyen, rá vonatkozó magánjogot szerezni nem lehet, s ekként arra, a míg köztemetői jellegét megtartja, magánjog a birtoklás útján sem szereshető, a földhasználat jogát, a hitefelekezet vagy annak lelkésze el nem birtokolhatja.

— **Hidépítés.** A felsőboldogfalva — felsőrákosi th. közut 15—16 km. szakaszán levő 38. sz. 12 m. nyílásu homoródpataki hidnak kő-alépitmény és végleges jellegű vasszerkezettel leendő újbóli építésére 17.068 K 5 fillér erejéig folyó hó 24-én d. e. 10 óráig, 5 százalék bányapénzzel lehet pályázni az államépítészeti hivatalhoz.

— **Triesti Általános Biztosító Társulat.** (Assicurazioni Generali) Budapest, V., Dorottya-utca 10. Lapunk mai számának „Közgazdaság” című rovatában, közöljük a Triesti általános biztosító társulat a legnagyobb, leggazdagabb és a legrégebbi biztosító intézetünk mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, aki e célból hozzáfordul, a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítvány- és betöréses lopás elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és viszontbiztosító r. t. valamint bal-eset elleni biztosításokat az Első o. általános baleset ellen biztosító társaság számára. A társulat helybeli ügynökségei: Marosvásárhelyi Agrár tkpénztár fiókja, Rösler és Gábor, Sterba Ödön.

Az ikerváltó hegyi eke.

A jövő ekéje.

(Saj. tud.) A székely kisgazda gazdasági elmaradottságát mi sem jellemzi jobban, mint az ekéje. Ha így tavasszal szántás idején elmegyünk a községi földek mellett, valóságos meglepetésként találjuk a nyugaton látott gazdálkodáshoz szokott gazda azon a munkán, a mit a székely az ekével végez.

Nem szántott föld az, hanem megturtt és elére állított szalonna szeletek képezik a barázdát és a magházat.

Említtük már, hogy Török András nagyszabású gépgyáros készít két ekeket és a folyó év tavaszán végzett szántási próbák után a gyakorlatban is kipróbáltattak és örömmel jelezhető, hogy tökéletesen beváltak.

Az eke nem új találmány. Máthé Pál bikafalvi földbirtokos használta először ezen eke-típust, csehországi gyárakból. Az eke rendszere jó volt, de összeállításán, váltószerkezetén változtatni kellett, hogy az a gyakorlatban a kisgazda kezében, falusi egyszerű kovácsok munkálási és javítási képességén is megállja helyét.

Az ekét legutóbb a Szolnokdomboka vármegyei gazdasági egyesület Délen tartott ekeversenyén mutatta be és hogy jónak találta, mutatja az, hogy táviratilag rendelt a gyárostól ekéket. A felvidéki miniszteri kirendeltség Zsolnán tíz darabot rendelt árva- és lőtvármegyei kisgazdák részére próbául. A szebenvidéki és fogarasi román és szász gazdák március hónapban 125 darabot vettek. Udvarhelyvármegyében is napról-napra terjed. Máthé Pál és Ugron Gáspár bikafalvi birtokosok, Balázs Dénes bikafalvi birtokos, Tóth Károly mintagazda Bikafalván, Szabó István földbirtokos Székelyudvarhelyt, Balázs Sándor földbirtokos Ábránfalván használják már ezen ekéket és a zetelaki gazdák 31 darab ikerváltó ekét vett.

Az ekét a magyar gazdák értékesítő szövetkezete árusítja.

KÖZGAZDASÁG

A Triesti Általános Biztosító Társulat.

(Assicurazioni Generali) f. é. március 18-án tartott 77-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1908. évi mérleget. Az előtűnt fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1908. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 972.108,481 korona és 17 fillért tettek ki, és az év folyamán bevett díjak 42.331,825 korona és 78 fillérre rúgtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 19.086,145 korona 05 fillérrel 283.242,702 korona 29 fillérre emelkedett. A tűz-

ORBÁN NAGY ÉS TAMÁS

elsőrangú cipőraktára Székelyudvarhelyt, Kossuth-u. 12. sz.

Elismert szilárd és elegáns készítményű női, uri és gyermek-cipők.

Olcsó szabott árak. Képes árjegyzéket [díjtalanul] küldenek.

Valódi Kobrak-cipők gyári raktára.

MAGYAR ÁSVÁNYVIZ

forgalmi és kiviteli részvénytársaság Budapest, V.
Báthory-utca 5. szám

Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.

Egy liter víz ára palackesere mellett:

Borszéki Boldizsár, idült gyomorbaj ellen — 28 fillér
Borszéki Főkut az ásványvizek királya — 28 „
Borszéki Kossuth, vészegénység ellen — 28 „
Bodoki Matid, alkális savanyuvíz — 28 „

Baross, vesebaj ellen — 28 fillér
Borhegyi hugyhajtó — 28 „
Boholti, üdítő víz — 28 „
Előpataki, sárgaság ellen — 34 „
Felsőrákosi Mária, légesőhurut ellen — 28 „
Hargitaligeti, üdítő ital — 28 „

Horgász, étvágygerjesztő — 28 fillér
Káson-Salutaris — 28 „
Rápáti, égvényes ásványvíz — 34 „
Szekely-Szelters, idült gyomorbajok ellen — 28 „
Sztojka, cukorbetegség ellen — 34 „

Kérdezze meg az orvosát és megtudja, hogy a

természetes ásványvíz

gyógyhatása és kellemes íze össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel.

Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvizei pótolhatók.

biztosítási ágban, beleértve a betőrése- és tükörűveg biztosítást a díjbevétel 17.570.409,609 korona biztosítási összeg után 28 866.290 K 38 fillér volt, miből 10 652.942 K 55 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 18.213.347 korona 83 fillérre rugott, és ez összegből 13.079.112 korona 08 fillér mint díjtartalék minden tehermentes jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 122.098.054 korona 94 fillér. A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétel kitett 3.577.201 korona 84 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1.655.086 korona 52 fillérre rugott. Károkért a társaság 1908-ban 39.751.656 korona 71 fillért és alapítása óta 938.794.591 korona és 91 fillért fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkra esik 184.687.233 korona 43 fillér. A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 20.890.707 korona 37 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 6.300.000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamirányozására alakított tartalék, mely az ideai átutalással együtt 13.017.104 korona 53 fillérre rug, továbbá felemlítendő a 160.000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az ideai átutalással 1.413.602 korona 84 fillért tesz ki. Részvényenként 600 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az ideai átutalások folytán 323.629.347 K 57 fillérről 346.151.371 korona 42 fillérre emelkedtek, melyek következőképpen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 68.422.455 korona 68 fillér. 2. Élethbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 29.099.869 korona 33 fillér. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 3.124.531 korona 51 fillér. 4. Értékpapírok 219.102.504 korona 80 fillér. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 5.613.421 korona 24 fillér. 6. Tárcá váltók 786.489 korona 29 fillér. 7. A részvényesek biztosított adólevelei 8.820.000 korona. 8. Készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 11.182.099 korona 57 fillér. Összesen 346.151.371 korona 42 fillér. Ezen értékekből 688 millió korona magyar értékekre esik.

Kiadja Betegh Pál villam-motoros könyvnyomtató és könyvkötő-intézete.

Hirdetmény.

A székelyudvarhelyi fogyasztási és értékesítő szövetkezet felszámolásban cég felszámoló bizottsága közhírré teszi, hogy a szövetkezet 1909 évi január 10. és 24-én tartott közgyűlésén a feloszlást elhatározta.

A keresk. törvény 249. §. 2-ik bekezdése értelmében a szövetkezet felszámoló bizottsága felhívja tehát a szövetkezet hitelezőit, hogy követeléseiket ezen hirdetmény harmad szori közzétételétől számítandó hat hó alatt a szövetkezettel szemben érvényesítsék.

Székelyudvarhely, 1909. április 8.

A felszámoló bizottság.

Amortizációs tisztviselői kölcsön ügyekben

díjmentes felvilágosítást nyújt az „O. m. I. ált. tisztviselő-egylet kolozsvári képviselőisége”.

KOLOZSVÁR

Ferenc József-ut 7. szám a.

Válaszbélyeg csatolandó.

134—1909.

PÁLYÁZATI HIRDETMEY.

A lemondás folytán megüresedett székelydobói

körjegyzői

állásra pályázatot hirdetnek.

A körjegyzői csoporthoz Székelydobó, Vágás és Béta községek tartoznak

Javadalmazás: Fizetés: 1600 korona. Lakbér: 80 K. Iroda átalány 136 K. Összesen 1886 K.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-c. 6. szakasza, illetve az 1900. évi XX. t.-c. 34. szakaszában előírt képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket folyó évi április 15-ig hozzám adják be.

Székelyudvarhelyt, 1909. március 27-én.

Dr. Demeter Lőrinc, főszolgabíró.

Díjmentesen teljesíti a kalapvasalás... kat állandó vevőinek ...

Péter József kalaposmester Székelyudvarhelyt, Árpád-utca 21. szám alatt, hol finom puha nyulszőr és spanyol gyapjúból készült

férfi és gyermek-kalapok

különböző színekben és minden nagyságban 2 K-tól 8 K-ig szolid, ... tartós kivitelben kaphatók ...

Kalaptisztítások mérsékelt árakban.

Kitűnő főzött ECET

nagyban és kicsinyben, állandóan előnyös árak mellett kapható

Csira Balázs ecetgyárában Székelyudvarhelyt, Petőfi-utca (ezelőtt Cigány-utca) 22. szám alatt.

11 jó minőségű honi gyártmány!!

Hirdetmény.

A székelyudvarhelyi ipari és gazdasági hitelszövetkezet, mint az országos központi hitelszövetkezet tagja, ez évi rendes közgyűlését 1909. április hó 11-én d. u. 3 órakor tartja meg a szövetkezet helyiségében, melyre a tagok ezen meghívotnak. Mennyiben a tagok ezen napon határozatképes számban meg nem jelennek, az alapszabályok 43 §. értelmében a közgyűlés 1909. április 18-án fog ugyanott megtartatni, a tagok számára való tekintet nélkül.

Székelyudvarhely, 1909. április 2.

Az igazgatóság.

Egy komplett nagyon jó állapotban levő halószoba berendezés (1 aggyal) elutazás miatt folyó év május hó 1 én eladó Megtekinthető naponta delutan 2—3 óra között Kossuth utca 108. szám alatt.

Ne vegyen addig épület fedéséhez anyagot, míg

a lugosi fedélcserép

utólérhetetlen előnyeit nem ismeri. Egy négyszög méter fedéshez 15 db szükséges. Ösinos és tartósságban páratlan. Főraktár: **Fekete Beniam** építkezési vállalkozónál Székelyudvarhelyt. Vidéki megkeresésekre levélben válaszol.

Névjegyek, Meghívók, Eljegyzési és Esküvői valamint gyászjelentések, ugyszintén mindenféle könyvnyomdai és könyvkötői munkálatok izléses kivitelben, gyorsan és pontosan készülnek

Betegh Pál villamos üzemre berendezett könyvnyomtató és könyvkötő-intézetében Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 31. sz. alatt.

Vidéki megrendeléseket azonnal elintézi.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller póttelek

egy régiónak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult küszvényénél, eszúznál és meghűléseknél, bedörzsölésésképpen használva.

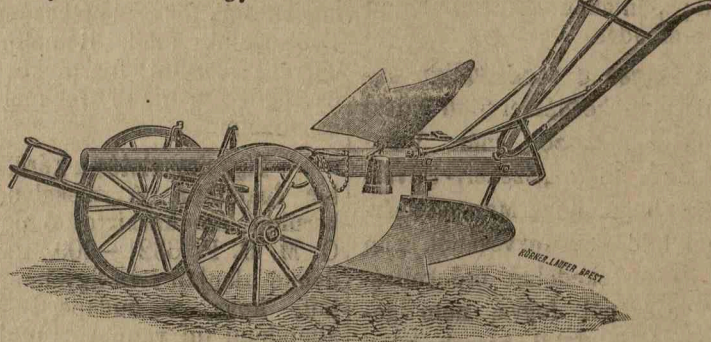
Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt bevasárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerárát az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Kühne-féle gépek kizárólagos képvisellete.

A mélyen tisztelt gazdaközönség saját érdekében cselekszik, ha próbát tesz a rövid idő alatt annyira elterjedt, kitűnően bevált **Dorner-féle javított ikerváltó ekével**, ezen ekék különösen könnyű, szép és gyors munkájuk által általános kedveltségnek örvendenek.

Ezen ekékből állandóan nagyobb mennyiség van raktáron, épp úgy minden egyéb gazdasági gépekből nevezetesen **tengerivető, lókapa, puttanyos lóhereszűrő stb.**, amelyeket eredeti gyári árakon árusítunk.

Felhívjuk továbbá b. figyelmüket elismert kitűnő minőségű **hordó és palack borainkra**, ugyszintén **fajtiszta vetőmagvainkra**, nevezetesen **duppau zab, baltacim, répa, lóhere stb.**, melyeket a legjutányosabb árak és pontos kiszolgálás mellett árusítunk.

Kérjük jóindulatu támogatásaikat.

Legmélyebb tisztelettel

Magyar gazdák értékesítő szövetkezete.

Kalmár Zs. és Társa kizárólagos képvisellete.